

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De cvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Oksen som tersker. — Det guddommelige og det menneskelige i den katolske Kirke. — Velvilje. — Hos pave Pius XI. — De tyske kardinalers hyrdebrev. — Fru Bertha Marie Schönberg. † — De siste kirkeforfølgelser. — Spørsmål og svar. — Herhjemme. — og derute.

Oksen som tersker.

Vi katolske kristne må glede oss over det blomstrende foreningsliv og våre trosfellers kjærlighet i innbyrdes tro og håp. Hva har vi ikke sett av offerånd og vilje gjennom tidene. Der den ene gikk bort til hvile i Guds fred stod det straks nye villige hender og hjerter rede til arbeid for vår hellige Kirkes trivsel, økonomi og fremgang. Hver sommer har St. Vinsensforeningens formann kunnet glede sig sammen med feriebarne over våre trosfellers hellige offervilje — og forsynets bistand. Hver jul var man rede til å stå oss bi med midler til mat o. lign. — ja hele året igjennem viser det sig at forsynet har sine sikre tak på det som skal gjennomføres.

Og det faller så mangen utgift på våre trosfellers skuldre i form av kontingenter og basarbesøk — vi bærer det alle i gleden over å være med skapere når det gjelder å trygge hans lille plantning her i det kalde nord. Hvor var ikke imøtekommenheten stor og inntektsgivende da St. Halvard nye kirkes basar fant sted, eller da Dominikanerne holdt sin basar, eller de tilstelninger som N. K. K. F. arrangerte til inntekt for Ungdommens utdanningsfond. Dette gjelder naturligvis Oslo — men vi som stammer fra de mindre menigheter rundt om i vårt vidstrakte land, vi vet også om den offervilje og offerglede som møter ethvert tiltak der tjener det al-

mene katolsk kristelige vel. Se St. Olavsforbund — hva møter ikke dette forbund når det lar trompetene gjalde for sitt program? Mann av huse går vi til foredrag og tilstelninger og utgifter. Og de mindre menigheter arbeider ofte så godt ved personlige arbeidsydelse i kirkeutsmykning, foreningslokalers møblering etc. og idet hele tatt så i den gode ånd som er Kristi ånd at vi i Oslo intet kan lære disse, som de ikke vet før.

Men det er utgifter vi sjelden ser. Kirkens daglige opvarming — skolens underhold — utgifter som burde utredes ved kirkeskatt. Hva mener jeg? Jo, enhver katolsk lønnstager fritas for bidrag til statskirken og dens betjente ved attest fra sognepresten. Denne — som regel $\frac{1}{2}$ skattøre — burde vi la kirken få, spesielt til brensel, skole og de ofte nokså tunge utgifter til slikt. $\frac{1}{2}$ pct. av det skattbare beløp blir ikke meget, men la oss da ta det lille vi mange, så blir det noe til kull, koks, ved, renhold, bøker o. lign. i kirke og skole. Tegn dig for dette beløp. Og betal en kirkeskatt etter formue og hjertelag. La Gud og hans sønn, vår kjære frelser få dig som andelshaver i sin gjerning.

Oslo, 21/3—1936.

Med hilsen i Xto.

Ivar Ruyter.

Det guddommelige og det menneskelige i den katolske Kirke

Er der noen katolikker — og vel især blandt vi som lever i et protestantisk miljø — som ikke ofte får høre de underligste angrep rettet mot vår hellige Kirke? De våpen som benyttes er av mange arter: begivenheter i Kirkens historie som har mistet enhver aktuell interesse fordi de siste spor av dem forlengst er utslettet og de nu kun er erindringer eller uverdige kirkefyrster som i århundrer har ligget i sin grav uten å kunne gripe det minste inn i menneskeskjebner — alt og alle må tjene som våpen mot katolisismens idé. Men vi vet også at alle disse angrep, ikke er nær så vanskelig å slå tilbake som de som så å si kommer bakpå oss: innenfra, fra tanker i vår egen sjel som toner frem hver gang vi støter imot det svake menneskelige i Kirken, hvad enten dette koker tilsyne hos våre prester eller vi ser det hos våre trosfeller eller hører om dets mange selsomme utslag i andre land, hvor mentalitetens uttrykksformer er helt anderledes enn hos oss. Ondt gjør alle disse angrep og lidelser bereder de oss hvad enten de kommer i ord fra andre eller i tanker hos oss selv — og det er derfor nødvendig at vi engang imellem helt fra grunnen av overveier vårt forhold til de mange foretelser av problematisk art som vi treffer innenfor Kirken, så vi blir helt klar over vår egen innstilling, og vår holdning innad som utad kommer til å hvile på et fast og urokkelig prinsipp som vi er oss bevisst til dets allerytterste konsekvenser. Ti vår holdning må ikke være diktert av sentimentalitet eller inspirert av en overfladisk tankegang — vi må søke å tilegne oss en bevissthet som har gjennomarbeidet problemene, vurdert dem og bygget op en livsanskuelse, et organ for den objektive sannhet: for realiteten. Ti kun derved er vi istand til å gjennomskue illusjonene — både våre egne og andres og især de farligste av alle illusjoner: de som søker å dekke for Kristi liv, for det guddommelige i den av ham selv innstiftede Kirke, så dette fordunkles og kun det menneskelige svake og feilende trer frem.

La oss da utvikle denne bevissthet i oss ved først å overveie, hvad troen på Kirkens guddommelige opprinnelse og bestemmelse i grunnen har å gjøre med dens representanters personlige feil og synder. Bygger vi vår tro på mennesker — på at de er hellige og fullkomne? Ja, for gjør vi det er det da intet under om vi stadig blir skuffet til vi lærer å forstå at det kun er Gud som vi skal tro på. Det kan jo også tenkes at Herren nettop tillater så meget mangelfullhet i sin helligdom for å befeste oss i troen på den ene Gud, den sanne Gud — den Gud som lever hinsides alle menneskelige illusjoner. Kun den helt desillusjonerte tro er tro i ordets hele gudhengivne og kirkelige betydning.

Psykologisk er det forståelig at katolikker ønsker å se Guds tjenere være ikledd hans fulle rustning — være så nær fullkommenheten som mulig. Ti det kan ikke nektes at en stor del av kristenheten trenger en personlig formidling av troen og har meget vanskelig for å skjelne mellom person og sak. Men man skal ikke bli stående på dette barnslige trin men vokse frem til den åndelige modenhet, hvis tro ikke hviler på at man setter de enkelte personer høit, men på en helt saklig erkjennelse og erfaring.

Det er Gud selv, som oplærer oss gjennom sin Kirkes fiender fordi han vil skjenke oss en tro, fri for alle menneskeskuffelser. Ingen har formulert dette klarere og vakrere enn St. Augustin i sin forklaring til den 37. salme: «Vi har i Kirken begge slags mennesker: onde og gode. På Moses' stol sitter de skriftlærde og fariseerne — hvad de sier skal man gjøre, men hvad de gjør må man ikke efterligne. Du ser at på Kristi stol, som har fulgt efter Moses, sitter også slette mennesker. Men vil Du derfor fornekte det samfund hvor stolen står? Jeg er biskop i den katolske Kirke. Jeg bærer min byrde og skal gjøre Gud regnskap for den. Hvis jeg ikke gjør som jeg sier så følg ikke efter mig — men tre ikke ut av det katolske samfund! Ti først og fremst har jeg i dette samfund lært at mitt håp ikke hviler på et menneske».

Det er i det hele tatt en misforståelse av Kirkens vesen hvis man anser den som et fullkomment samfund av hellige her på jorden, i hvilket der ikke kan opstå forargelse. Tvertom — det uferdige og ufullkomne vil alltid utgjøre en stor bestanddel av den til Menneskesønnens ankomst. Har ikke Herren like fra begynnelsen av sammenlignet sitt rike med en aker hvor der også vokser ukrutt og med et nett hvori der fanges alleslags fisk? Idet han advarte sine disipler mot å ønske de første plasser i sitt rike gav han et innblikk i den ergjerrighet og misundelse, som han visste mange ganger vilde innsnike sig blandt deres efterfølgere. Når disse ting nu brukes som argumenter mot Kirken kan man derfor svare at Herren selv ikke har fremkallt falske forventninger, men uttrykkelig advart mot dem. St. Paulus fremhever at Kirken her på jorden er den stadig levende og lidende Kristus, som bestandig bærer sine sår og gjør sine lemmer delaktig i sine lidelser. «Lidelsen i alle sine skikkelser er et vesentlig trekk i Kirken henede som stadig er på pilgrimsferd og sukker under meget motgang ikke bare fra ytre forfølgelser. Først og fremst smerter de sår, som stadig tilføies den innenfra av den syndefulle legende medlemmer. «Umoralske legfolk, dårlige prester, biskoper og paver er de åp-

ne, aldri legende sår på Kristi mystiske legem» — sier Newman i *Via media*. Kirken er det sted hvor det onde er mest synlig fordi det der bekjempes sterkest.

Men hvorledes kan det være anderledes når den guddommelige skatt skal opbevares i jordiske kar? Når det guddommelige antar menneskelig form må der opstå en umåtelig spenning mellom det guddommelig fullkomne og det menneskelig ufullkomne og her blir derfor denne spenning særlig fremtredende — meget mer enn hvor den åpenbarer sig på verdslige områder. Husker man ikke dette, er man ute av stand til å bedømme både fortid og nutid rettferdig. Ja — denne spenning er til og med nødvendig for å muliggjøre at livet kan stige fra den jordiske plan op i den guddommelige.

Man har med rette sagt at det helliges dypeste tragedie ligger i at uverdige hender formidler det og uverdige leber tar imot det. Men i kristendommen fører denne tragedie — helt motsatt den antikke livsopfatning — til en høiere utvikling og hjelp til å komme over det døde punkt som finnes i ethvert avsluttet livstrin. Det er ikke dialektisk kunst, men dyp erkjennelse av tilværelsens livslov når St. Paulus skriver at Gud har utvalgt sig det svake og ringe for å gjøre det sterke tilskamme. Det vil si: Gud benytter menneskets svakhet og hjelpe-løshet til å føre det over det rent menneskeliges linje og således åpenbare det guddommeliges herlighet og makt i det. Var Kirken bygget på mennesket var den forlengst styrtet sammen — men at alle de to tusen års menneskelige feilgrep ikke har rystet den i dens grunnvoll viser best av alt at dens livskraft skyldes andre kilder.

Altå — så langt fra at det menneskelig svake i Kirken kan villed oss er det en ny bestyrkelse i vår tro på dens guddommelighet. I sin drastiske skrivemåte har den gamle Görres uttrykt dette slik: «Når vi betrakter de omskiftende tider som katolisismen har gått igjennem — de hårde prøvelser som den har bestått — de plutselige og overraskende forandringer utenfra og innenfra, som har rammet den — dens bekjenneres uophørlige åndelige virksomhet og rike begavelse — den begeistring som den forstår å fremkalle — de lidenskaper som den vekker — voldsomheten i de angrep som rettes mot den — dens stadig stigende ansvar som følge av dens dogmatiske utfoldelse — ja, så er det utenkelig at den ikke forlengst var styrtet sammen og forsvunnet om den bare hadde vært en avart av kristendommen».

«Men den er ennu i live, hvis der overhodet, lever en religion i verden: ungdomsfrisk, motstandsdyktig, handlekraftig, overbevisende, fremadskridende, utbredende sig, stadig med nye spirer og dog stadig lik sig selv: den samme» — sier Newman i

sin «*Essay on the Development of Christian Doctrine*».

Vi kristne har altså ingen grunn til å stille oss engstelige eller tvilende overfor det menneskelige i Kirken, slik som det i løpet av dens lange historie har åpenbart sig, fremdeles åpenbarer sig og vil åpenbare sig fremover. Denne erkjennelse vil bevare oss — sier dr. th. Mathias Laros — fra den foreteelse som ellers stadig viser sig hvor små mennesker får stor makt og innbilder sig ikke å kunne ta feil, så de hverken tåler motsigelse eller kritikk, men kun vil se underdanige vesener om sig, som på sin side tar sitt mon igjen ved kun å tenke på og dra omsorg for sin egen personlige fordel. Kirkens ufeilbarhet er så fast begrenset til den hellige Stol at alle andre utelukkes fra selv det minste skinn av ufeilbarhet. Derved får alle kristne en indre frihet så vi frimodig kan erkjenne det menneskelig begrensede hos Kirkens representanter og stille oss kritisk til det i Kristi ånd, idet vi måler og bedømmer alt i lyset av hans kjærlighet. Vi har ingen grunn til å besmykke eller søke å skjule eller fornekte fortidens mange feilgrep selv om de selvfølgelig må sees ut fra den tids kulturnivå og mentalitet — og vi har ingen rett til å sette oss til doms over andre, prester som legfolk, så lenge vi selv er så menneskelig svake som vi er og det guddommelige i oss har å liten makt.

For å være rettferdig i vår innstilling til det menneskelige i Kirken må vi huske at hvor der er lys er der også alltid skygge og at lyset her på jorden kun er synlig mot en bakgrunn av skygge. Imot alle slette ting som fortelles om Kirken og imot alt det menneskelig feilende som vi selv oppdager må vi sette alt det store og gode som vi vet har levet i Kirken til alle tider — selv i den mest formørkede tid har det brutt seirende frem. Vi må forstå at det gode først for alvår utfolder sig i kampen mot det onde og at det hellige glødes, hamres og utformes av sin motsetning. Og vi må undlate å bedømme fortiden efter nutidens utviklingsstade.

Men først og fremst må vi forstå at der i Kirkens åndelige liv gjør sig den samme rytme gjeldende som i den enkeltes liv — hvad Newman i sin «*Essay on the Development*» uttrykker således: «Efter en voldsom anstrengelse er mennesket utmattet og faller i søvn, hvorfra det våkner vederkveget av den midlertidige hvile efter sin virksomhet. I Kirken viser søvnen og opvåkningen til nye krefter slik at den tar en hviletid og lar også sine krefter få bli i ro hvorpå den atter reiser sig beredt til handling og utfoldende hele sin lære, alle sine prinsipper. Skjer der forandringer er det kun befestelse eller tilpasning av det allerede gitte — alt er utvetydig og bestemt. Hevet over all tvil er Kirken alltid den samme hvordan så tiden og dens ytre utslag ytrer sig».

Velvilje.

Fordomsfri mennesker er i regelen velvillige mot sine medmennesker. Men er vi alltid fordomsfri? Til tross for at der i våre dager skrives og tales så meget om likhet, broderskap og frihet savnes dog den virkelige frihet — den sjelelige frihet: fordomsfriheten. Og den savnes sårt.

Konkurransen er skarpere enn noen gang før, men derfor behøver menneskene ikke å forakte rett og rettferdighet og mene det unødvendig å være hensynsfulle overfor hverandre. Hvor ofte ser vi ikke at alle midler synes å være tillatt om man bare kan hindre andre i å oppnå de resultater man selv er på jakt etter. Men er dette velvilje?

Langt de fleste av oss nutidsmennesker ønsker ære og makt og arbeider på å få disse «goder» med alle midler — ofte både de tillatelige og utillatelige, og vi vet så inderlig vel å forsvare vår egen fremgangsmåte, forklare og om nødvendig undskylde den. Men innrømmer vi andre mennesker den samme frihet?

Hvor mange av oss er fri for misundelse når vi ser andre være eller bli rike, ser deres arbeid lykkes og deres privatliv blomstre fredelig og godt?

Hvor ofte må vi ikke undre oss over at de lærde — de som presumptivt skulde sitte inne med det største fond av utvikling og kultur — anser seg selv som de eneste meningsberettigede, som «fagmenn» fremfor alle andre — og derfor kritiserer de sine kollegers åndelige produkter med en skarphet og bitterhet som er alt annet enn saklig, men bare bringer bud om en personlig uvilje.

Der rettes mange angrep mot den som ikke vil slutte seg til en bestemt krets, en klikk, en fagforening. Man tåler ikke mer at noen utmerker seg fremfor andre og særlig er det utilgivelig om dette skjer innenfor våre egne enemerker. Men er det velvilje?

Alle har vi noe tilfelles med Prokrustes og vi gjør alt hvad vi kan for å holde hverandre på et felles nivå. Ser vi at noen arbeider og utvikler seg opover, gjør vi hvad vi kan for å holde ham nede. Lykkes det allikevel blir de som ikke kan følge med uvegerlig misunnelige. Helt ulogisk er det når mennesker, samtidig med at de forakter alle som der ikke er opdrift i, også ser ned på alle dem som ved egen hjelp, egen flid og egen klokskap har vunnet sig materielle og sociale fordeler. Selv vil de så inderlig gjerne opover, men de kaller andre påtrengende, hensynsløse og hovmodige om de forsøker å gjøre det. Er dette velvilje?

Nei — er vi virkelig velvillige overfor våre medmennesker, så bedømmer vi dem ikke etter deres bankkonto, slekt, stilling eller forbindelser eller avpasser vår holdning etter slike ytre forhold — vi er ikke misunnelige når de har fremgang eller føler skadefryd når det går dem dårlig. Vi tilsmusser ikke ondskapsfullt eller tankeløst deres gode navn og

rykte og vi optrer uansett deres stilling i samfundet så hensynsfullt og elskverdig som vi kan. Det er velvilje — og den velvilje er vi som kristne forpliktet til å vise hverandre. Som kristne skal vi være fri for fordommer, idet vi husker at der aldri er forskjell på mennesker selv om der her på jorden ifølge de gitte leveforhold, miljø, oppdragelse og utvikling må være forskjell på folk. Som mennesker er vi alle barn av den felles himmelske far — la oss huske det også overfor konkurrenter eller rivaler! Især kanhende overfor dem — ti er der noe stort i at vi er velvillige og forekommende mot og taler godt om alle dem som ikke er oss i veien? Det «gjør også hedningene».

All sann velvilje bygger på Herrens ord: «Alt hvad I vil at andre skal gjøre mot eder skal I gjøre mot dem» — og «elsk eders fiender! Gjør godt mot dem som hater eder og be for dem som forfølger og baktaler eder!»

Hos pave Pius XI —

Av Sigurd Bruun Tønnessen.

Som avslutning på en serie foredrag, der i den senere tid er blitt holdt i de fleste romerske preste-kollegier om katolsk aksjon, mottok den hellige Fader deltagerne i en audiens torsdag den 12. mars.

Audiensen blev holdt i sala Clementina. Litt før kl. 12. var der en strøm av prestestudenter over Petersplassen hen imot Vatikanet. Vi blev alle mønstret av de alltid påpasselige schweitzergardisters øine. De tillater nok ingen uvedkommende å komme inn.

Det er næsten som en hel farvesymfoni å se alle disse studenter. De i fra Germanicum lyser op i sine røde soutaner, de romanske i blå o. s. v. Hvert kollegium har sine kjennemerker. Det er ganske fornuftig av flere grunner, bl. a. kan alltid «hyrden» vite hvor hans «får» befinner sig.

Oppe i audienssalen var der allerede kommet en hel del studenter, da vi ifra Propagandaen kom, men de fleste av oss var så heldige å få ganske gode plasser.

I salens ene ende stod pavens tronstol oppe på en forhøining, og foran den patruljerte noen av sweitzergardens soldater i sine maleriske uniformer, og rett som det var passerte en biskop eller noen monsignorer gjennom salen inn til de tilstøtende værelser, eller en eller annen livre-kledt tjener kom for å se at alt var i orden. Dette var alt sammen en kjærkommen underholdning for oss som ventet. Ja for en må vente med tålmodighet når en skal i audiens hos paven. Det er nemlig umulig for den hellige Fader å beregne på forhånd hvor lang tid de enkelte audienser vil ta, derfor kan det ofte bli lang tid for enkelte å vente, og det traff i dette til-

felle på oss. I mere enn to timer stod vi på samme plass og ventet, men heldigvis går tiden fort ved slike anledninger, der er så meget som fanger ens interesse så en merker ikke stort til at tiden er lang. Alle verdens tungemål blev talt i denne forsamling, det var en sann «Babels forvirring». Og jeg skal si der blev snakket. Stemmen steg som av en heksegryte i fullt kok. Vilde en snakke noen ord med sin sidekammerat, så nyttet det ikke å hviske. En fikk sannelig trumme ut med den basstemmen en hadde for å bli hørt.

Men omsider tok da ventetiden slutt. En tjener viste sig i døren og rakte hånden i været, og plutselig blev det så stille som når de slår strømmen av på en elektrisk motor. Først kom en officer av Nobelgarden inn og med høi stemme forkynte han den hellige Faders ankomst. Dernest kom det pavelige følge som bestod av otte officerer og to prelater og tilslutt den hellige Fader selv i sin enkle hvite talar med den hvite kalott oppe på det gråede hode. I det samme han viste sig i døren steg rope: «Viva il papa» som en mektig orkan op mot taket. Den Hellige Fader vinket med hånden og smilte, og lett som en ungdom gikk han op til tronstolen og der blev han stående og se utover mengden, mens viva-rope ne ingen ende vilde ta. Omsider blev der da ro og noen studenter fra det romanske kollegium istemte sangen: «Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat», og hele forsamlingen sang med. Imidlertid hadde paven satt sig på tronen, og da sangen var slutt steg erkebiskop Pizzardo frem for den hellige Fader og holdt en liten tale hvori han også presenterte de forskjellige kollegier for paven. Efter hans tale kom audiensens høidepunkt, den hellige Faders tale til oss. Hans tale blev holdt på italiensk, og fremførtes med rolig, klar stemme. Han uttalte sin store glede over å se så mange unge prestestudenter omkring sig, og så la han tilhørerne sterkt på hjerte hvad der var en prests viktigste opgaver, å forherlige Kristus og Kristi navn blandt menneskene. Og katolsk aksjon har nettop en viktig faktor i prestens arbeide. Hånd i hånd med legfolket skulde arbeidet for Kristus utføres utover den ganske jord.

Efter talen knelte hele den store ungdomsskare ned og mottok den pavelige velsignelse. Og under veldige viva-rop forlot den hellige Fader audienssalen mens han smilte til alle og vinket med hånden.

Det er beundringsverdig hvordan en mann på 78 år, med et slikt arbeidspress som påhviler ham, kan holde sig så godt. Hans øine lyser så klart som på noen ungdom, og hans holdning er en offiser verdig. Når en har sett paven engang vil man ha et minne for livet om en personlighet, som ikke bare i kraft av sitt høie kall, men også som menneske er skikket til å føre roret på Kirkens skip. Gud give at vi ennu i mange år må få beholde ham på Petri Stol.

Sigurd Bruun Tønnessen.

De tyske kardinalers hyrdebrev.

I alle land hvor der finnes katolikker utsender biskopene hvert år i begynnelsen av fastetiden hyrdebrev til presteskapet og legfolket. Det er alltid betydningfulle religiøse budskap som omhandler den katolske tros grunnsannheter i forbindelse med aktuelle tids- og stridsspørsmål. Kardinal Bertram av Breslau skriver i sitt hyrdebrev i år om tro, håp og kjærlighet, idet han belyser troskampenes farer og nytte. Troskamper, skriver kirkefyrsten, griper meget dypere inn i menneskelivet enn de politiske og økonomiske kamper, hvilket har sin grunn i sjelens evige bestemmelse — sjelen som «er urolig til den hviler i Gud». Oldingen Simeons profetiske uttalelse: at Kristus vilde bli «et tegn til motsigelse» bebuder allerede så tidlig de kommende kamper. Ved Kristi sannhet og virke har «veiene skilt sig i Israel og skiller sig ennu den dag idag». Troskampenes store fare ligger i at de «siler disiplene som man siler hvetekorn». Adskillelsens stund blir skjebnevanger for tusener: «tørre grener faller av Kirkens tre. Tvilen griper hver den som med Pilatus vantro spør: hvad er sannhet? Og hvor hjertene lukker sig for Kristi ord fører troskamper til den selvovervurdering, i kraft av hvilken den svake menneskelige forstand, som ikke engang formår å løse det jordiske livs gåter, opkaster sig til dommer over den guddommelige åpenbaring . . . og hvor en slik selvovervurdering får råde vakler også moralen». Allikevel er det galt om man bare vil se noe negativt i alle troskamper. Den kjennsgjening at det guddommelige forsyn tillater dem viser jo at de også må gjøre sin nytte. Og således er det også: «Det er ikke kamptider som er de verste, men de tider hvor indifferentsismen, likegyldigheten og det vanemessige får råde. Overfor disse tider gjør troskampene det gode at de tvinger utallige kristne til for alvor å beskjeftige sig med religiøse spørsmål og derved bli sig dypere bevisst hvor logisk begrunnet vår hellige katolske tro er. Således har det siste 10-år befestet oss sterkere i den erkjennelse at intet er så sikkert i menneskehetens historie og så soleklart riktig og så overbevisende stadfestet som evangelienes beretning om vår guddommelige messer». Kamptider for troens skyld hjelper til at vi helt bevisst kan si med apostlen: «Jeg vet på hvem jeg tror! Jeg vet hvorfor jeg tror! Jeg følger ham som ene har rett til å kalle sig veien, sannheten og livet. Jeg holder i troskap fast ved Kirken, som jeg med alle oldkirkens kristne hilser som sannhetens søile og feste». Under troskamper lytter alle som er i den gode vilje med større aktpågivenhet enn ellers til forkynnelsen av Guds ord: «Aldri har vi biskoper hatt opmerksomere tilhørere enn i de siste oprørte tider. Hvor takknemlig lyser ikke øinene når tilhørerne inderligere enn før erkjenner

at kun vår hellige tro kan kaste fullstendig klarhet over livets mørkeste gåter».

Münchens kardinal-erkebiskop Michael Faulhaber, som fornylig har feiret sitt 25-årige biskopjubileum går derfor i sitt hyrdebrev inn på den katolske biskops preste-, hyrde- og læreembed. Forrest stiller han læremyndigheten til å avvise vranglære og trosforfalskninger så meget desto mer som fienden nu finnes innenfor murene. «Ve den som innehar læreembedet om han ikke forkynner det glade budskap! Men ve også over folket om det lukker sitt øre for det! Men heldigvis hungrer nu katolikene efter Guds ord og overalt lyttes der opmerksomt til når et biskoppelig hyrdebrev leses op». For denne troskap sier kardinalen en inderlig takk.

Det yppersteprestelige embeds mening er «i enu høiere grad enn før å ofre sig for sjelenes vel». I kirkelige nedgangstider krever Kirken derfor også først en fornyelse av overhyrdenes sjelelige kraft. Med den største takknemlighet mot Gud minnes kardinalen alle de åndelige velgjerninger som han har formidlet i løpet av sin bispetid: han har vigslat over 900 nye prester, fermet over 343 000 sjeler og konsektrert 108 nye kirker og kapeller. Men det største er at han har fått oppleve den eukaristiske vår, som med pave Pius X's kommunionsdekret holdt sitt inntog i Tyskland.

Hyrdeembedet forplikter biskopen til å lede og styre sitt bispedømme. Den katolske Kirkes rett til å utstede bindende forordninger og lover for sine medlemmer anerkjennes også i rikskonkordatet. Retten og plikten som må etterkommes uten verdslige bihensyn, omfatter alt som har med det guddommelige å gjøre. Når derfor en biskop forkynner troen overfor vranglæren, hevder de kirkelige sannheter og forsvarer de katolske skole- og opdragelsesprinsipper, «så er det ikke politisk maktbegjær eller herskesyke, men å tjene folket og utøve det rettfærdige gode». Og hvad kardinalen til slutt sier om de lidelser som er forbundet med utøvelsen av hyrdeembedet klinger gripende: «Til alle tider har representantene for sannheten og moralen støtt på motstand og motsigelse. Biskoppenes lodd har alltid vært krenkelser og trusler, utakk og falske anklager og offentlige forfølgelser. Deres gode hensikt er blitt miskjent, deres tale og taushet misforstått, deres adferd og handlinger ringeaktet. Ofte blev hyrdestaven tung som et kors- og mitraen trykkende som en tornekrone. Ikke uten betydning bærer biskopene et brystkors som er fyllt med relikvier av martyrer. Ikke uten betydning bærer de i prosesjonene den største offerkjerte. «Også eders biskop har i 25 år mange ganger måttet drikke av den bitre kalk — men idag har han kun ett å si sine fiender: «Herre, tilregn dem ikke denne synd!» Lykken ved å være katolikk og kunde arbeide for den katolske Kirke er så stor at vi villig vil lide for den og med de første apostler setter en ære i å tåle skjensel for Kristi navns skyld». Herren sender ikke noe kors uten samtidig å gi kraft

til å bære det. «Men» — sier biskopen til sine undersåtter — «dere har tatt del i alle mine lidelser. Dere har ikke trodd på de løgner og bakvaskelser som blev utbredt om eders biskop. Jeg kan aldri be korsveiens femte og sjette stasjon uten med takknemlighet å minnes alle dem som på mitt biskoplivs korsvei har ydet mig tjenester som Simons og Veronikas». Hyrdebrevet slutter med den inderlige bønn at overhyrden og hjorden fremdeles må føle sig bundet til hverandre som en stor familie i Herren.

Fastens betydning, som dessverre også står uklar selv for mange katolikker, danner emnet for kardinalerkebiskopen av Köln, Josef Schultes hyrdebrev. «Fasten skal være en legemlig trening for den åndelige fullkommenhets skyld —» noe som i vår tid med alle dens sportsprestasjoner ikke skulde være vanskelig å forstå. Allerede Paulus gjorde jo i sitt brev til korintene opmerksom på den likhet som der er mellem fastens ånd og den som besjeler de sportslige veddekjempere, selv om «de gjør det for å vinne en forgjengelig krone, vi for en uforgjengelig». Kristus, som ikke trengte til å styrke sin vilje til det gode, foregikk oss også i faste med sitt eksempel — og kardinal Schulte siterer i denne forbindelse Augustins skjønne ord: «Nettop deri ligger den kirkelige fastes visdom: for ikke ved en uordentlig begjerlighet å bli tiltrukken av det forbudte pålegger vi oss den tvang til en viss grad å gi avkall på det tilladte. Det hele år undgår vi alt som er for meget, men i den hellige fastetid også det som ellers er tilstedelig». Imidlertid opfordrer Kirken i fastetiden ikke alene til legemlig forsakelse, men ønsker også at vi skal leve tilbaketrukken i søken efter mer selverkjennelse, idet «ensomhet er helt uerstattelig for sjelens samling og åndelig fornyelse. Erfaring bekrefter at intet er mer velgjørende enn undertiden å undra sig omverdenens innflytelse og inntrykk og i hjemmets krets og vinne sinnsro og likevekten tilbake».

Fru Bertha Marie Schønberg.

Fru Schønberg er død. De yngre i menigheten kjenner kanskje ikke stort til henne, stadige forretningsreiser og sviktende helbred gjorde at hun de siste år ikke kunde ta del i menighetslivet. Men de eldre vil huske henne. De vil huske at hun var den første som våget sig til med en katolsk bokhandel i Oslo. De vil huske at hun ved siden av strevet for barn og hjem fant tid til med iver og glede å ofre sig for menighets- og foreningsarbeidet.

Fru Schønberg blev tidlig enke med 6 mindreårige barn, dem hun da måtte være både mor og far for. Med ukuelig optimisme tok hun fatt på arbeid-